

COMMISSION EUROPÉENNE

Direction Générale Élargissement

Скопје, 22 ноември 2012

**Регионална конференција "Одржливи реформи – кон
целите на ЕУ 2020"**

Скопје, 20 ноември 2012

**Поздравен говор
Г-дин Стефано Санино
Генерален директор на
директоратот за
проширување**

Огромна благодарност до премиерот Груевски и вицепремиерката Арифи кои се домаќини на оваа регионална конференција во Скопје. Ова е одлична иницијатива, која претставува продолжение на првата таква конференција која се одржа есента во 2011. На овој начин, тоа станува добра навика, или нова традиција. Овој тип на иницијатива е повеќе од добредојдена, бидејќи акцентот се става на огромниот потенцијал кој постои за заедничка работа за вашата заедничка иднина.

Покрај огромните предизвици и значителната несигурност на глобално ниво со кои се соочува Европската унија, политиката за проширувањето продолжува да придонесува кон мирот, безбедноста и просперитетот на нашиот континент.

Покрај тоа, како што Европската унија ја обмислува својата иднина, важно е да се остане отворена кон оние на нашиот континент кои сакаат да аплицираат да станат дел од нашиот заеднички демократски проект кој се надградува на нашите заеднички вредности.

Хрватска е на патот да стане 28-та земја-членка на Европската унија на 1 јули 2013; преговорите за пристапување започнаа со Црна Гора, а на Србија ѝ беше доделен статус на земја

кандидатка за членство. Нашата домаќин држава, Македонија оствари значаен напредок преку пристапниот дијалог на високо ниво. Тоа се силни сигнали за трансформативната моќ на нашата политика за проширувањето, и тие го потврдуваат својот кредибилитет. Кога државите кандидатки ќе ги спроведат реформите, Европската унија ќе ги испорача своите обврски.

Меѓутоа, од витално значење е да се зачува темпото на реформите. Главната тема на овогодинашниот пакет е поставувањето на владеењето на правото во центарот на политиката за проширување. Ќе продолжиме да ставаме приоритет на зајакнувањето на доброто управување и владеењето на правото, вклучително и на судските реформи, борбата против корупцијата и организираниот криминал и придвижување на реформите во јавната администрација.

Исто така, ние се фокусираме на владеењето на правото и управувањето во иновативниот пристап на Комисија за секоја земја поединечно за надминување на пречките во пристапниот процес (HLAD, HLDAP, структурни дијалози со БиХ, Косово).

Денеска, би сакал да истакнам дека владеењето на правото и доброто управување, исто така имаат економска вредност. Тоа е важната врска со темата на Европа 2020, која е рамка на

политиката на ЕУ за развој, а исто така и тема на денешната конференција.

Моменталната економска состојба е тешка. Внатре во Европската унија, и особено во еврозоната, економската криза не води кон нови механизми за економска координација.

Западен Балкан сè уште не е дел од таа заедничка координација. Но, важно е да најдеме начини да ги запознаеме земјите кандидатки и потенцијални кандидатки со нашите механизми за економска политика. Тоа е од суштинско значење: нашите економии се високо интегрирани и кризата има влијание и на вас и на нас заедно.

Внатре во Европската унија, стратегијата Европа 2020 е главната политичка рамка за одржлив и инклузивен развој. Како идни членки, земјите од проширувањето се на врвот на листата на партнери со кои ќе се ангажираме во Европа 2020. Тоа е огромна можност да се биде дел од нашиот заеднички одговор на кризата. Тоа ќе ви обезбеди инструменти и мрежи кои вие нема да ги имате на располагање како поединечни земји. Тоа уште еднаш покажува каква е важноста да се биде дел од европското семејство.

За таа цел, ние нудиме зајакнат економски дијалог; олеснување на учеството во програмите на ЕУ; и истакнување на агендата Европа 2020 во проекти кои треба да се финансираат од инструментот за претпристапна помош (ИПА) на национално, и на регионално ниво.

Денеска, сакам да ја истакнам регионалната димензија. Сметаме дека важен дел од вашето учество во Европа 2020 може да се оствари преку регионалната соработка. Постојат неколку причини за тоа:

- Вие сте економски интегрирани со регионот на Западен Балкан. Регионалната трговија претставува во просек 20% од трговијата на секоја земја.

- Земјите на Западен Балкан се на слично ниво на економски развој и се соочуваат со слични предизвици, како што се високата невработеност, слабите фискални политики, и потребата од зајакнување на владеењето на правото. Преку заедничко справување со нив, вие можете да бидете поефикасни и да обезбедите повеќе поддршка за неопходните реформи.

- Странските инвеститори на Западен Балкан гледаат како на една економска област. Тие тежнеат да работат низ неколку

земји и бараат подобрување на прекуграничната инфраструктура. Одлуката на инвеститорот во една земја може да има негативни или позитивни реперкусии врз економијата на соседната земја.

Во последните две години, вие имате остварено напредок во развивањето на регионалната компонента од стратегијата 2020. Овој месец во Тирана, RCC организираше средба на Инвестицискиот комитет за југоисточна Европа кој го сочинуваат вашите министри за економија. Тие се согласија да ја развиваат Стратегијата 2020 за југоисточна Европа.

Тие се договорија за заедничките цели во областите на регионална трговија, инвестиции, отворање на работни места, иновации, и што е најважно, за владеењето на правото. Целите и пристапот добиваат силна поддршка од Комисијата. Ние очекуваме да биде усвоена и спроведена Стратегијата 2020 за југоисточна Европа.

Клучната порака од овој краток преглед е дека за вас е поважно од било кога да го одржите моментот на реформи. ЕУ се менува, и за вас како идни членки на ЕУ, тоа значи дека треба да го задржите темпото на промените. Бидејќи сега сме во Скопје, би сакал да го истакнам пристапниот дијалог на високо ниво како добар пример. Комисијата и македонската влада заедно

воспоставија нова платформа која се заснова на редовен и структуриран дијалог. На таа основа, владата го усвои патоказот кој даде конкретни резултати и добар напредок во клучните области.

Усвојувањето на реформите за слободата на изразувањето претставуваше клучен чекор напред. Преку декриминализација на клеветата и усвојувањето на граѓанска рамка, владата испрати силен сигнал за својата посветеност кон основните вредности. Реформата на изборната рамка, пред локалните избори во март, исто така беше клучниот резултат кој го даде владата. Тоа донесе нова енергија и видливост на нашите заложби и земјите-членки ја следеа нашата работа со огромен интерес. Тоа овозможи Комисијата јасно да ја повтори својата препорака за отворање на преговорите за пристапување.

Работата која оваа година ја извршија македонските институции и македонското општество е значителна. Исто така, би сакал да ги истакнам важните улоги на премиерот Груевски и на комесарот Филе кои го придвижија дијалогот. Имам големи очекувања дека тоа целосно ќе биде земено предвид на самитот во декември. Дијалогот покажа дека земјата не се предаде на фрустрациите. Наместо тоа, во соработка со Европската комисија тоа профункционира да ја врати Европа во сржта на

политичката агенда. Одржувањето на овој дух ќе го даде најдоброто за придвижување нанапред на декемврискиот самит. Одржувањето на динамиката на реформите е од клучна важност и ние треба да се фокусираме на предизвиците кои се пред нас.

Ги поздравувам коментарите на премиерот Груевски за добрососедските односи. Една од темите која се дискутираше во рамките на HLAD беа добрососедските односи. Тие претставуваат интегрален дел од она што значи да се биде европски. Добрите односи со соседите претставуваат суштински дел од процесот и било кои проблеми треба да се разрешат. Земјите-членки кои се основачи на ЕУ треба да го направат истото. ЕУ немаше да постои без помирувањето помеѓу Германија и Франција. Историјата на ЕУ, која е нешто подолга од 50 години, е важен пример за тоа како стогодишните конфликти може да се претворат во меѓусебна зависност и пријателство.

Владата има преземено неколку конструктивни чекори кои ја покажуваат намерата како да се приближат и подобрат односите со Грција и Бугарија. Контактите и кореспонденцијата помеѓу министерот за надворешни работи Поповски со неговите грчки и бугарски колеги претставуваа важен чекор. Од клучна важност е дека на тоа треба да следуваат конкретни акции. Понатамошната работа на овие две прашања, замавот на

реформите и добрососедските односи ќе даде силни аргументи на Комисијата убедливо да ја одбрани својата препорака за почеток на преговорите во 2013. Ние работиме заедно, со сите страни за да се постигне консензус за оваа цел.

Моменталната економска криза навистина покажува дека ние сите во Европа сме си потребни едни на други и за да изнајдеме веродостојно решение потребно е да работиме заеднички. Но, меѓусебната зависност исто така значи дека треба да покажеме конкретно разбирање и почит за ставовите на другите. Препораката на ЕУ се заснова на идејата дека одлуката за почеток на пристапните преговори ќе ги зголеми шансите за разрешување на спорот околу името. Тоа ќе покаже дека европската перспектива е реална. Нашата препорака веќе даде позитивни ефекти; беа остварени чести контакти помеѓу двете страни. Сега тоа треба да се придвижи понатаму без оддолжување. Надградувањето на таа динамика е од клучна важност.

Би сакал да завршам со тоа што уште еднаш ќе ја поздравам оваа конференција која ја покажува вредноста на регионалната соработка помеѓу земјите кандидатки и потенцијални кандидатки. Регионалната соработка и добрососедските односи претставуваат составен дел од она што треба да биде

"европско". Како такви, тие се суштински елемент на пристапниот процес. Добрите иницијативи како оваа ќе испратат важен сигнал до Брисел во овие времиња. Кога земјите-членки ќе се соберат на декемврискиот самит за да ги разгледаат следните чекори од процесот на проширување, тие посебно внимание ќе посветат на овој аспект. Оваа конференција ќе обезбеди дополнителни елементи за да се придвижи таа дискусија.